

3936386 SIEP/M : สาขาวิชา : วิทยาการระบาด; วท.ม.(วิทยาการระบาด)

คำสำคัญ : ปังจี้เสี่ยง / โรคอุจจาระร่วง / เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

นิคม กสิวิทย์อำนวย : ปังจี้เสี่ยงของโรคอุจจาระร่วงในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จังหวัดราชบุรี (RISK FACTORS OF DIARRHOEAL DISEASE IN CHILDREN LESS THAN 5 YEARS OF AGE IN RATCHABURI PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : วิชัย รุ่งปีตะรังสี พ.บ. M.sc., สิริศักดิ์ วรินทร์ราวาท พ.บ., M.P.H., โอภาส พูลพิพัฒน์ พ.บ., M.P.H. 82 หน้า. ISBN 974 - 663 - 868 - 8

การศึกษาปังจี้เสี่ยงของโรคอุจจาระร่วงในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จังหวัดราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปังจี้เสี่ยงต่อการป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็กในพื้นที่จังหวัดราชบุรี จำนวน 630 คน แบ่งเป็นกลุ่มผู้ดูแลเด็กที่เด็กป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วง จำนวน 210 คน และกลุ่มผู้ดูแลเด็กที่เด็กไม่ป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วง จำนวน 420 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ทำการศึกษาระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคม ถึง 31 สิงหาคม 2541 วิเคราะห์ข้อมูลโดยตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t test, Chi - square test, Odds ratio และ 95% confidence interval of relative Odds ratio

การศึกษพบว่าปังจี้ที่มีความสัมพันธ์กับการป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % ได้แก่ ล้างมือหลังถ่ายอุจจาระด้วยน้ำธรรมดาทุกครั้ง (OR = 3.10, 95 % CI 2.09 - 4.61) ล้างมือหลังถ่ายอุจจาระด้วยน้ำและสบู่บางครั้ง (OR = 2.13, 95 % CI 1.27 - 3.54) ล้างมือหลังทำความสะอาดอุจจาระเด็กด้วยน้ำธรรมดา (OR = 2.32 , 95 % CI 1.60 - 3.37) ล้างมือด้วยน้ำธรรมดาก่อนป้อนอาหาร น้ำ หรือนม (OR = 3.52, 95 % CI 1.42 - 10.47) กำจัดอุจจาระเด็กไม่ถูกหลักสุขาภิบาล (OR = 1.63 , 95 % CI 1.15 - 2.31) ไม่อุ่นอาหารที่เหลือก่อนนำมาให้เด็กรับประทาน (OR = 1.71, 95 % CI 1.04 - 2.83) อายุของผู้ดูแลเด็กที่น้อยกว่า 25 ปี (OR = 2.03 , 95 % CI 1.31 - 3.13) ไม่มีประสบการณ์ในการดูแลเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี (OR = 1.70, 95 % CI 1.14 - 2.52) และปังจี้ที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ ความสัมพันธ์ของครอบครัว การล้างมือหลังทำความสะอาดอุจจาระเด็กด้วยน้ำและสบู่บางครั้ง การล้างมือมารดาก่อนให้นมบุตรดื่มนมมารดา การทำความสะอาดเต้านมมารดาก่อนให้นมบุตรดื่มนมและการล้างมือก่อนป้อนอาหาร น้ำหรือนม ด้วยน้ำและสบู่บางครั้ง

ข้อเสนอแนะ ควรให้สุขศึกษาในรูปแบบที่ผสมผสานไปกับงานสาธารณสุขทุกด้าน การเพิ่มทักษะในด้านการปฏิบัติเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การป้องกันโรคให้กระทำเป็นนิสัย มีการตรวจคัดกรองสภาพปัญหาและสภาวะการณ์ที่เหมาะสมในประชาชนทุกกลุ่มรวมถึงการพัฒนาสื่อ